((روندکێت بیرهاتنا))

ب/ قاهر سەرگەلی

ئەشنەی ئەنفال)1988(ێ دەست ئێ کری و کوردستان هاتبە ضول کرن وێرانکرن و وەلت مایە بێ سەروەدار، کورد بەرەڤ غەریبیێ کەفتنە ڕێ، ئاش ماوەیەکێ ڕێڤێنطێن ڕاسپێرێ هەڤاڵطرێن شەماڵ ئازادیێ ئێشمەرطێن ڤەرەمان ڤەکرن و بەاب و بەانیا ل کوردستانێ بو شکانەنا دیوارێ غەریبیێ و نوێکرنا سوز و ئەیانا و هەڤاڵبەندیا وەلێ، داکو بسەلێنێ بو دوزمنا ئێڤ وارە ئامێنێ بێخودان دێ هەر ئاڵیێ کوردستانێ ل سەر ضیا و طرا دێ هەذیت و سرودا)ئێ ڕەڤیب(دێ هەر هێتە طوتن.

وارناس ذێ ئێک بو ذوان ڤەرەمان.

وارناسێ ضاطێت خو طەکرن و ماڵ ئاسانێ ئوکرێ، هێ دوێایێ ضەند دیەتێن جوان، ئەوا هە ڕێکا کادزایە و یادی سێرا کاروانکوذە، ضەندین جارا بابێ من خودێ ذێ رازی ئێڤ سەرەانیە بومن طەدطێرا، کەنطێ دێ بێتە سێدە دا ئەز ضاطێت خو ذ دینا نە ئێربکەم و وێنە بکەم، وارناسێ بلەز و شەڤا هێدی هێدی بڕێطە دضیت، ئەشنەی بورینا دەمەکێ و غەورضوونا وارناسێ روذ بەذنا خو دئەشنا ضیا و دول و نەماڵ دیار دکەت و جروئەک طێکەت و ضاطێت خو طەکرن و طوت ئەڤە خەونە یان راستە؟ روذەکا نوی ضاوا هەمی ڤولضێن ئاری روکرن دا ئەز ذی ضیوکا بیەانا غەریبیێ طەەینم، سەرێ خو راکر ل سەرێ ضیایێ مەنیێ دناط سەنطەرێ شەرەڤێدا و بەرێ خودا وارێ شرین وارێ مەلیل و خەمطی، ضاوا ذیان ئەڤرو طەڤەنیایە و کەس دیارنینە، بەری نوکە طی دەمی ئاڵە و جوینیارا ڤەسنا کارێ خودکر و شطانا و طاطانا ئەز و طیاندار دبرینە ئاڤیاری و زیرە زیرا بضیکا و دەنطێ ئەیر و ئەوال و طیانەوەرا، ضاوا شەوق و شەماڵ دداطی واری ضەند دکەن و دیسان دەنطێ ڕامەوسایی بو ئێرکرنا زاروکا سەر ب هەمی دەنطا دکەت و مەلیێ طوندی ئەڤە کومکرن و ل مزطەنێ خرطەدبون، ئانکو ذیان، طیان، مروطایەتی، و خێرخوازی لیطێرێ دەست ئێ کریە و نەخاسە دەمێ هاتنا جەذنا هەمی ئێکطە ماڵ ب ماڵ دطەرێان و مەذی هێکانێ دکر، ضەندا بروەش و زەوڤە لناط طونێدی لدەڤ مروطێت خو و دناط هەڤاڵ، هەمی شەڤبێریا ئەم ماڵەکێ خرطەدبوین و ستان و ئەینو ضیوک دطونن وەسا یا ب رەوش بو مە نەدزانی کا ضاوا شەڤ ضوو، کەزان مێوذ و کەنک مە دخارن، بەڵ طەڵەک جارا دیوان دەانە ئێک دان، داطزیرێ طوندی بدەنطەکێ بلند طازی کەت روناەیا طەمرینن کروکە هاتن، ضەندا نەخوش بو و ب نرس و لەرز بو، دیسان ئەشنی دەمەکی دا طونێد رون بینەڤە ذ ضرا و لەمنا ئانوسا دا ذیان زطرینەڤە وەکی بەرێ، دا هەر ئێک ڤەسنا ماڵ خو کەت و هێ دوێیایێ جارەکێ ئەم د نطیسنی بوین ئێک هات نەنەر ڤونا، ئینا بابێ من طونێ خێرە، طونێ کارێ خو بکە دێ ضینە سەر زیارەتا مە شەهیدێت هەین، ئەم هەمی نرسیان و جرنەک مەکەنت من ذی طونێ باب شەهید ضنە؟ کورێ من ئەو کەسن ئەوێن ذیان و طیانێ خو دکەن ڤورینان سە خەرانی دەست طەئینانا ماڵێت مللەتی ذبوی ئاراسنا ئاخا وەلنی ذ دوذمنا من طوت باب نو بوضی بوینە ئێشمەرطە دێ هێینە کوشت، دێ ئەز مینمە ب نێ،کورێ من ئەطە ئەرکەکێ نیوزە ل سەر مە هەمیا، باب کێ دێ من بەتە طونەطە کی دێ نشنا بو من ئینیت؟ کی دێ من بەتە ئەردا؟ نە کورێ من ض نینە نە طێجارێ دەما ئەز دضم دێ نشنێت جوان بونە ئینم و بابێ وارناس ڤەسنا کوردستانێ کر و شەهیدێت خو طەشارنن، ئەز ذی مامە هشیار هەنا بابێ من زطری یەطە، ئەشنی دەمەکێ بابێ من خو بەرەهەکر دا بضینە سەر ئەرکێ خو و هەڤاڵێت وی ل هیطیا وی بون دەما ئەز ذ خەوێ هشیار بویم و من طونێ ما باب دێ ض کەی، کورێ من هەڤاڵێت ل هیطیا من دێ ضی، من ذی خو نێ وەرکر باب من نەهێلە دێ لنە خەریب ب، نە کورێ من دێ زطرمەطە وی دەمی بابێ من ذی طەلەک خەمطی بو و نەشیا بەرسطا من بدەت، کەئیکا خو دا ضاطێت خو و ئاڤذکرن ذ روندکا، ئەز ذی نوسیدە بوم و خاندرا خو ذ مە

گشتی

خـواست و طـوبـة دایكـا من بـة ئـەمـانـەت وارنـاس ص دطـێت بـدێ و خـانرا هـەوە و ئەز ذی لـدویظ راصوم، ئـێنـا ئـەلـەمـەك دا دەسـتـی من طـوت ئەطـة بوبـة بو بـیـەانـن هـەتـا ئـەز زطرم، من ذی كـرەطری.

هـەیظ و روز بـورین بـەلـ بـابـێ من بـەزطری و هة ص ئەزابـی، هەتـا روذەكـێ هەطالەكـێ وی هات ئـێ هەڤیل و دامایة دایكـا من صـو بـەراهـیكـێ، بـابـێ رێطینطـێ بـة خـێرة، سـەرێ خو صەمانـد ب طری طة طوبـێ ذیـێ وی ذی بو هەوە بـیت، طـەهـشـتـة كـاروانـێ شـەهـیدا و ئـەطەذی بـطەنـطا وی ئـة بو وارنـاسی، مـة هەمـیـا كـرة ڤیـذی و هەوار و ل مال مـة بـوزیـار و خـەلكـێ طـونـدی هـانـن مـال مـة و دلـەدل مـەدا و من ذی كـرة هـاوار بو كـیطـەیة بابـو دێ وەرەطة، ئـێ ئـەز ضاطەرێ رێكـانـەمـة براسـتـی دایكـا من ذی جـەرط و هـنـاطێت من سونـن، و ئـەز دامـة بـەرسـیـنـطـێ خـو، كـورێ من بـەسـەطـری، ئەطـرو بو ئـێ سـەربـلـنـدی ئـەزم بـونـة دایك و بـاب، خـەمـا ئـەهـەلطـرة، من ذی ئـەدزایی كـا ئەز ل كـیطـەمـة راسـتـة ئـان خـەونـة، روذەكـا طەلـەكـا سـەخت و دذوار بو دذیـانـا من دا هـیطـیـێت من هـەمـی هـانـة سـەر ذێكـرن و ئەز كـەتـة دنـاطا جـیهـانـەكـا بـاری شـێلی دا، ئـەسـەرێ دیـارة ئـەبـن، بـەس ص بـكـەم ئـەدەرة وەغـەرة، دێ هەرة بابـو شـەهـیـدێ كـوردسـتـانـێ جـەی بـة بـەهـەشـت بـیت، دێ لـوێـرێ ئـێك و دوبـیـنـي و هـنـطی دێ لـوێرێ من كـەیة زاطـا دنـاطـا هـزرو ئـاشـوبـێن دذواردا، وارنـاس وەسـا هـزر دكـەت ئـەطة راسـتـی ئـة وێ دنـاطدا دذیـن، هەتـا ئـرلـكـەك طـێ كـەت، دێ بـێذی ئـێ ذ خـەوێ هـشـیـار بـوئـم و هـزرێت خـو طەجـەمـانـدن، هـێ هـی خـوزی ئـەطـة راسـتـی دا من ئـێر دایـبـابـێت خـو دیـنـبـانـة، بـەل ئـەطـ هـەسـتـی دذوار و كـوذەك و ئـەطـ دیـەنـێت مروطكـوذ ئەز وەكـی شـێنـەكـی ئـێ ل كـریم، خـوزی ئەز ذی وی روذی دطـەل هـەوە مـریـام، بـة ئـەطـرو ئـەزی سـاخ، كـەلطـەضـو، دەمـا ضـاطـی بـوی

ئـەلـەمـێ كـەتـی بـت كـەلـەطـری كـەتـة طیانـێ وی، بـەشـیا خو راطریت و هەرلـرەطری، ل بـشـكـەكـی طة ضـاطـێ هەطال وی طـێكـەت كـو ئـێ دكـەتـة طری، ما وارنـاس بـة خـیة ص طـریة؟ بـەدشـیا بـەرسـطـا وی بـدەت، بـەس دەسـتـی خو درێذكـرة طـونـدی، جـەی شـوئـنـوارێت وی و خوش و بـەخوشـیا جـەی بـیـەانـن و ب طریطة طوت:

وارێ من
طوبـدێ من ...
بو بـاەیة ذیـیكـرن
دطـەل خوبـنـا من ...
ماتیة هەطیكـرن
ل سـەر دل من ...
ماتیة وبـنـەكـرن
شـەمالەكـێ دنـاطا ...
هـنـاطـێت من ماتیة هەلكـرن
طـێجـار ضـاوا ...
دێ هـیة ذ بـیكـرن
ئـەطة روبـدكـیت بـیـەانـن
خـەون خـتـن ل من...
حـەرام كـرن.